

СУПЕРГРАФІКА НА БАГАТОПОВЕРХІВКАХ, ЯК ЕЛЕМЕНТ УРІЗНОМАНІТНЕННЯ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Висоцька М.В., студ. гр. А-354(ДАС)

Науковий керівник – Малащенко В.О., к.арх., доцент (кафедра Архітектури будівель та споруд, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. У статті розглянуто яким чином суперграфіка на багатоповерхових будівлях змінює сприйняття споруди та впливає на сприйняття міського середовища. У дослідженні висвітлюються прийоми використання суперграфіки для поліпшення, насичення та урізноманітнення міського простору. Наведені приклади використання суперграфіки на високоповерхових будівлях в Україні та закордоном.

Суперграфіка – це зображення, художні рішення або кольорові орнаменти, які наносяться на будь-які об'ємні об'єкти в оточуючому просторі, в тому числі фасади будівель та споруд, різноманітні транспортні засоби. На відміну від класичного монументального розпису, суперграфіка не пов'язана з тектонікою фасадів будівель, вона покликана створювати контраст, збагачуючи геометричні об'єми несподіваним контрастом плям та ліній [1]. Відмінність суперграфіки від муралів полягає у тому, що суперграфіка – це велика динамічна композиція, що не підкорюється площинам самої споруди та взаємодіє із середовищем. Суперграфіка може бути використана для прикрашання міського простору, висловлення соціальних повідомлень або просто для того, щоб робити навколишнє середовище більш красивим та цікавим.

Особливість суперграфіки на багатоповерхівках полягає в її величезних розмірах. Можливості для творчості на таких поверхнях нескінченні, і великі будівлі можуть слугувати як великий холст для художників. Це дозволяє створювати дуже вражаючі та величезні шедеври, які можуть бути помітні з великої відстані.

Суперграфіка може також відображати культурні та історичні аспекти місцевого середовища або виражати певні ідеї та цінності. Це створює можливість для спілкування з громадськістю та стимулює рефлексію над соціальними питаннями або проблемами. У багатьох містах по всьому світу суперграфіка стала важливою складовою міської культури та туризму, привертаючи увагу місцевих мешканців та туристів.

Технологія суперграфіки – ефективний спосіб оновлення старих та сірих типових фасадів в районах масової забудови. Суперграфіка вносить активний динамічний початок в статичний, звичний для людини простір [2].

Багатоповерхову забудову частіше за все будують за типовими проектами. Як результат житлові комплекси часто виглядають сірими, похмурими та одноманітними. Технологія суперграфіки, яка почала з'являтися в ХХ столітті, здатна прикрасити фасади великих сірих будинків та створити цікаві кольорові плями у міському середовищі. Вона може додати нові елементи до архітектурного середовища, створюючи нові точки фокусу та ідентичність для окремих будівель або районів міста, а також змінювати співвідношення простору, особливо в густонаселених міських районах. Суперграфіка може відображати місцеву культуру, історію та традиції, що надає будівлям новий контекст і значення. Графічні композиції можуть стати символами місцевої спільноти або відображати її цінності та переконання.

Видозмінювати суперграфікою будівлі та пов'язувати їх із природою почали французькі архітектори-постмодерністи у 70-х роках. Так вони реагували на поширену тоді ахроматичну забудову – однобарвні й часто просто сірі бетонні житлові комплекси. Архітектори прагнули створити особливий колористичний простір міст, додати їм індивідуальності. Крім того, подібним чином вони хотіли вписати міське середовище у природу навколо [1].

Одним з найяскравіших прикладів суперграфіки в Україні можна сміливо вважати житловий масив Троєщина в місті Київ. Там можна знайти 6 16-типоверхових будинків, на фасадах яких не можливо не помітити яскраві плями суперграфіки (рис. 1). Таке комплексне оформлення новозведеного мікрорайону у 1984-1986 роках розробили київські архітектори Валентин Єжов, Володимир Коломієць, Вадим Гопкало, Георгій Гуренков і художники-монументалісти Володимир Прядка й Володимир Пасивенко [1].

Рис. 1. Суперграфіка на будинках житлового масиву Троєщина, Київ

Найбільше суперграфіки можна знайти у 1 та 3 мікрорайонах Троєщини. У першому мікрорайоні суперграфічні елементи створені у теплих тонах та стилістично поєднуються з мозаїками на школах. А от в другому мікрорайоні витримана холодна, блакитна кольорова гамма. Також елементи суперграфіки на фасад можна знайти на багатьох будинках інших мікрорайонів, але там вона вже створювалась більш хаотично та не має спільного стилістичного задуму, проте від цього композиції не стають менш привабливими та цікавими.

Приклади будинків із суперграфікою можна знайти наприклад на вулицях Рибальській, Миколи Закревського та проспекті Червоної Калини (рис. 2). Нажаль композиції активно руйнується зовнішніми утепленнями, кондиціонерами та іншими сторонніми предметами.

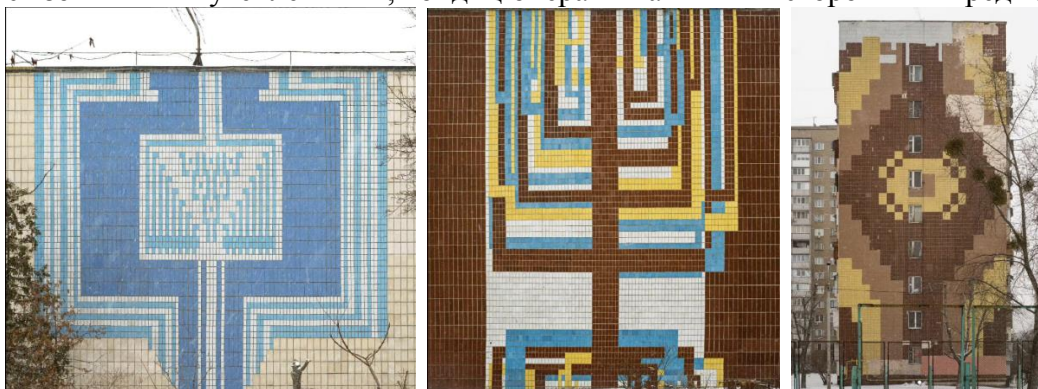

Рис. 2. Суперграфіка на фасадах будинків на проспекті Червоної Калини, вул. Миколи Закревського та вул. Рибальській (зліва на право)

У світовому досвіді суперграфіку також активно застосовують для урізноманітнення громадських просторів. Одним з прикладів застосування суперграфіки закордоном є житловий комплекс Les Tours Aillaud або «Вежі хмар», що знаходиться у Франції. Les Tours Aillaud це комплекс соціального житла, що складається з 18 веж, збудований у передмісті Парижу у період з 1973 по 1981 роки (рис. 3). Його архітектор Еміль Айо у проектуванні уникав гострих ліній та кутів. Велику кольорову мозаїку з мотивами хмар на фасадах будівель створив художник Фабіо Ріеті.

Ще один виразний приклад суперграфіки можна знайти у Нью Йорку. Ця багатоповерхівка знаходиться на Mercer & 3rd Sts. у Грінвіч-Віллідж, штат Нью-Йорк. Створена композиція у 1970 році, групою художників під назвою City Walls, Inc. Втілила цю ідею співзасновниця групи на ім'я Tania [3].

Рис. 3. Комплекс Les Tours Aillaud, Франція

Рис. 4. Суперграфіка на фасаді будинку в Нью Йорку

Висновки. Таким чином, суперграфіка стає важливою складовою сучасної архітектурної практики, впливаючи на сприйняття та розвиток міського середовища у всьому світі та надаючи будівлям нове життя та значення. Це мистецтво не лише прикрашає простір, але й допомагає урізноманітнити громадські простори.

Слід відмітити, що за допомогою суперграфіки вдається перетворити сірі міські стіни на величезні художні твори, які стають об'єктом гордості місцевих громад. Вона відкриває нові можливості для взаємодії між архітектурою, мистецтвом та громадським простором, сприяючи розвитку креативної культури та покращенню якості міського життя. Суперграфіка має великий потенціал для подальшого розвитку як важливого елементу світової архітектурної практики.

Література:

1. Графіка-супер: як колір змінює цілі райони, ел.рес. <https://birdinflight.com/architectura-uk/grafika-super-yak-kolir-zminyuye-tsili-rajoni.html>
2. Суперграфіка: потенціал різновидів вуличного мистецтва в сучасній архітектурі, П.С. Ганін, С.А.Вітюк.
3. A leftover relic of 1970s art on Mercer street ел.рес. <https://ephemeralnewyork.wordpress.com/2013/03/13/a-leftover-relic-of-1970s-public-art-on-mercerc-street/>